

Rdeči seznam ogroženih mladoletnic (Insecta, Trichoptera) v Sloveniji

The Red List of Endangered Trichoptera (Insecta) in Slovenia

Ciril KRUŠNIK

Ključne besede: Rdeči seznam, mladoletnice, Trichoptera, Slovenija
Key words: Red List, Trichoptera, Slovenia

IZVLEČEK

Od 201 vrste mladoletnic, znanih iz Slovenije, jih Rdeči seznam glede na sedanje poznavanje obravnava 28 (14 %). Med preostalimi 173 vrstami mladoletnic bi lahko kar 150 vrst (75 %) uvrstili v kategorijo premalo znanih vrst (K). Za obravnavane vrste so navedena njihova najdišča.

ABSTRACT

Of the 201 species of caddis fly known to occur in Slovenia, 28 species (14 %) have been included in the Red List. Of the further 173 species of caddis fly, as many as 150 species (75 %) could have been listed as insufficiently known (K). The localities of the species listed are given.

1. SEZNAM

<i>Rhyacophila bonaparti</i> Schmid 1947 najdišče: Vršič: potok pri Mihovem domu	IUCN: R
<i>Rhyacophila glareosa</i> Mc Lachlan 1867 najdišče: Pohorje, Velo polje	IUCN: R
<i>Rhyacophila polonica</i> Mc Lachlan 1879 najdišče: Pohorje	IUCN: K
<i>Rhyacophila producta</i> Mc Lachlan 1879 najdišče: Pohorje	IUCN: R
<i>Glossosoma intermedia</i> (Klapalek 1892) najdišče: Pohorje	IUCN: V
<i>Synagapetus dubitans</i> Mc Lachlan 1879	IUCN: R

<i>Wormaldia occipitalis</i> (Pictet 1834)	
- podzemske populacije	IUCN: R + V
najdišče: podzemlje med Ribnico in Podpečjo (Videm-Dobrepolje)	
<i>Wormaldia subnigra</i> Mc Lachlan 1865	IUCN: E
<i>Wormaldia vargai</i> Malicky 1981	IUCN: R
endem Slovenije	
<i>Plectrocnemia appenina</i> Mc Lachlan 1884	IUCN: R
<i>Polycentropus ierapetra</i> Malicky 1972	IUCN: R + V
edino najdišče: Rižana - izvir	
<i>Tinodes pallidulus</i> Mc Lachlan 1878	IUCN: V
<i>Hagenella clathrata</i> (Kolenati 1848)	IUCN: E
<i>Oligostomis reticulata</i> (Linnaeus 1761)	IUCN: V
<i>Drusus destitutus</i> (Kolenati 1848)	IUCN: R
najdišče: Pohorje	
<i>Drusus nigrescens</i> Meyer-Dur 1875	IUCN: R
<i>Limnephilus coenosus</i> Curtis 1834	IUCN: V
najdišče: Pohorje	
<i>Limnephilus incisus</i> Curtis 1834	IUCN: V
<i>Limnephilus nigriceps</i> (Zetterstedt 1840)	IUCN: V
<i>Leptotaulius gracilis</i> Schmid 1955	IUCN: R
najdišče: Pohorje	
<i>Halesus rubricollis</i> (Pictet 1834)	IUCN: R
najdišče: Pohorje	
<i>Chaetopteryx clara</i> Mc Lachlan 1876	IUCN: R
<i>Chaetopteryx goricensis</i> Malicky & Krušnik 1986	IUCN: R
endem Slovenije, najdišča: Deskle - studenci v okolici	
<i>Chaetopteryx irenae</i> Krušnik & Malicky 1986	IUCN: Ex?
endem Slovenije; edino najdišče: Artviže - izvir	
<i>Chaetopteryx marinkovicae</i> Malicky & Krušnik 1988	IUCN: R
endem Istre; edino najdišče v Sloveniji: - Predloka - studenec	
<i>Goera pilosa</i> (Fabricius 1775)	IUCN: E
<i>Adicella cremisa</i> Malicky 1972	IUCN: R
<i>Ernodes articularis</i> (Pictet 1834)	IUCN: V

2. RAZPRAVA

Mladoletnice (Trichoptera) so skupina žuželk, katerih ličinke in bube živijo v vodi, odrasli osebki pa na kopnem. Po najnovjših ocenah živi na svetu skoraj 40.000 vrst mladoletnic, v Evropi nekaj nad 1100 vrst, na območju nekdanje Jugoslavije pa nekaj več kot 350 vrst. V Sloveniji poznamo danes 201 vrsto mladoletnic, vendar to število še ni dokončno. Glede na razširjenost vrst v Evropi in slabo raziskanost družine Hydroptilidae pričakujem, da bo število vrst naraslo za nekaj več kot 20 vrst.

V EGS so izmed vseh skupin vodnih nevretenčarjev izbrali kot potencialno dobre ekološke poleg kačjih pastirjev (Odonata) indikatorje še mladoletnice (STROOT, 1988). Med mladoletnicami, ki so jih v EGS uvrstili med prizadete oziroma ranljive, živijo v Sloveniji naslednje vrste:

prizadete (E):

Rhyacophila polonica Mc Lachlan 1879

Wormaldia subnigra Mc Lachlan 1865

Hagenella clathrata (Kolenati 1848)

ranljive (V):

Glossosoma intermedia (Klapalek 1892)

Tinodes pallidulus Mc Lachlan 1878

Oligostomis reticulata (Linnaeus 1761)

Limnephilus coenosus Curtis 1834

Limnephilus incisus Curtis 1834

Limnephilus nigriceps (Zetterstedt 1840)

Ernodes articularis (Pictet 1834)

Poleg omenjenih sem v rdečem seznamu navedel še vrste, ki so na območju Slovenije redke oziroma endemi. Za bolj podrobno navajanje ogroženosti ostalih vrst pa imam premalo podatkov.

Pri ugotavljanju razširjenosti arealov vrst sem uporabljal delo BOTOSANEANU & MALICKY (1978).

Od 201 vrste mladoletnic jih glede na sedanje poznavanje rdeči seznam obravnava 27 (13 %), in sicer v kategoriji Ex? 1 vrsto (1 %), v kategoriji V 7 vrst (3 %), v kategoriji E 4 vrste (2 %) in v kategoriji R 16 vrst (8 %). Med preostalimi 174 vrstami mladoletnic bi lahko kar 150 vrst (75 %) uvrstili med premalo znane vrste (K).

Glavni vzroki ogroženosti mladoletnic so:

- onesnaževanje voda z odplakami, pesticidi in umetnimi gnojili,
- melioracije in regulacija studencev in potokov,
- izgradnja vodovodnih zajetij.

3. LITERATURA

- BOTOSANEAN, L. & H. MALICKY, 1978: Trichoptera. in Illies, J. (ed.): Limnofauna Europaea, 2. Auflage, Gustav Fischer Verlag - Stuttgart - New York - Sweets & Zeitlinger - Amsterdam.
- STROOT, P., 1988: Working out a list of Trichoptera threatened in the E.E.C: a call for information. Trichoptera Newsletter, 15: 11-13.

Avtorjev naslov/Author's address:

Mag. Ciril KRUŠNIK
Inštitut za biologijo Univerze v Ljubljani
Karlovška 19
61000 Ljubljana
Slovenija